

การพัฒนาประวัติศาสตร์ศิลปะไทยผ่านการถ่ายทอดผลงานของศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง

The Development History Of ART in Thailand Transmitted through the Works of National Artist Visual Arts
(Painting) Rajamangala University Of Technology Rattanakosin Pohchang Campus

โสรัจ พฤฒิโกมล* สมเกียรติ โพธิ์ทิพย์ และเฉลิมชัย สุวรรณวัฒนา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จังหวัด นครปฐม 73170

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างผลงานศิลปะของศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ผ่านแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของศิลปินทั้ง 12 ท่าน ที่แสดงออกถึงแนวคิด อิทธิพลของยุคสมัย และพลวัตของความสัมพันธ์ โดยอาศัยกรอบแนวคิดและเครื่องมือของ Alfred H. Barr[7] ในการวิเคราะห์และนำเสนอความเชื่อมโยงดังกล่าวนับตั้งแต่ปี พ.ศ 2456 - 2556 โดยที่สาระของงานวิจัย 1)ยังได้บ่งชี้ต่อไปให้เห็นถึงคุณภาพการในการวางรากฐานและพัฒนาต่อวงการศิลปะในประเทศไทยโดยศิลปินแห่งชาติเหล่านั้นซึ่งล้วนแล้วแต่ผ่านการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง หรือ โรงเรียนเพาะช่าง และ 2)มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจกับความเป็นมาของประวัติศาสตร์ศิลปะไทย ในช่วง 1 ศตวรรษที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านแนวคิด ทฤษฎีและพัฒนาการของเทคนิคกรรมวิธี กระบวนการถ่ายทอดผลศิลปะของศิลปิน

คำหลัก; ประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย, ทฤษฎีศิลปะ, ความสัมพันธ์ระหว่างผลงานศิลปะ, ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง

Abstract

This article examines the relationship between the works of twelve famous painters who have also won the title of National Artist of Thailand in Painting a diagram illustrating the relationship of the artists and their ideas, artistic movements of their eras. Based on Alfred H.Barr's methodological approach and conceptual basis, these analyses encompass the period from B.E.2456 to 2556 (1913-2013 A.D.)

The study further indicates that all the aforementioned artists are the alumni of the University Of Technology Rattanakosin Pohchang Campus. The upcoming discussions aim to understand of fine art in Thailand, especially in terms of conceptual frameworks, theoretical foundations, as well as developments of the artistic techniques and methods tesongfing among the works of artists.

Keywords: History of modern art in Thailand, Theory of art, The relationship between the artwork, National Artist Visual Art, University Of Technology Rattanakosin Pohchang Campus

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน soraj.pru@rmutr.ac.th, 082 788 8931

1) ที่มาและความสำคัญ

งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาหน้าที่สำคัญของ ประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย ผ่านประวัติของศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ จิตรกรรม 12 ท่านซึ่งเป็นศิษย์เก่าของเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง (ความสัมพันธ์ซึ่งเชื่อมโยงกันอย่างมีนัยยะ นับเป็นระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 100 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ถึง2556

ทั้งนี้การรวบรวมประวัติของศิลปินแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจวิธีการกับผลงานศิลปะ รวมทั้งคุณูปการที่ศิลปินเหล่านี้ ที่ท่านมีต่อวงการศิลปะไทยโดยอาศัยการจัดทำแผนภูมิความสัมพันธ์ตามตัวอย่างของ Alfred H. Barr [7] โดยที่การรวบรวมงานของศิลปินดังกล่าวได้วิเคราะห์แยกแยะประเภทของรูปแบบและแนวความคิดต่องานทางศิลปะจึงทำให้สามารถทราบถึงต้นกำเนิดรวมทั้ง พลวัตทางศิลปะ

2) วัตถุประสงค์

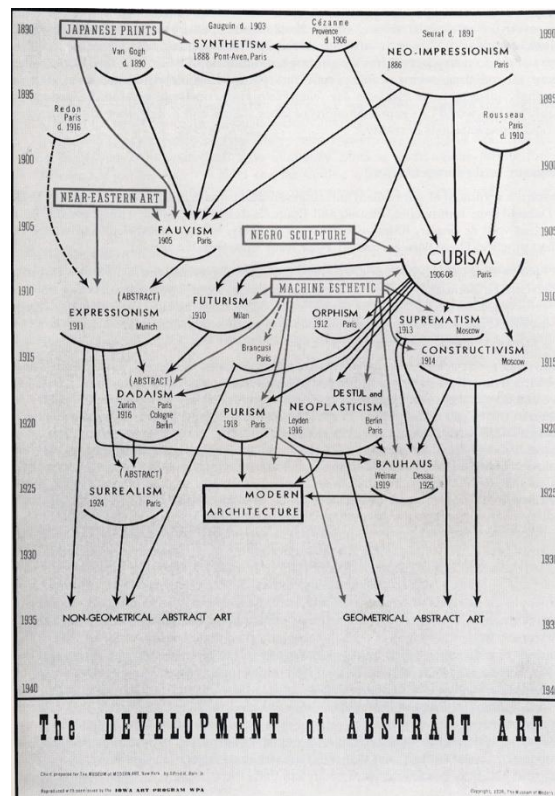
2.1 เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย ผ่านประวัติของศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ จิตรกรรม 12 ท่านซึ่งเป็นศิษย์เก่าของเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตพระาช่าง

2.2 เพื่อพัฒนาและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย

3) วิธีการดำเนินการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาทางประวัติศาสตร์ในเชิงวิพากษ์ของ [คัมภังค์ หนูบรรจง (2556) อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ: นัยยะทางการเมืองกับการสื่อผ่านความเป็นไทยและลัทธิการล่าอาณานิคมในงานสถาปัตยกรรม] ได้โต้แย้งว่าทั้งผลงานศิลปะและสถาปัตยกรรมนั้นมิได้มีคุณค่าจำกัดอยู่เพียงแค่ความงามที่ปรากฏสู่สายตาแต่เพียงเท่านั้นเท่านั้น ทว่ายังทำหน้าที่ในฐานะของการเป็นสัญลักษณ์แห่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติที่รู้จักกันในนามของความเป็นไทยอีกด้วย

Alfred H. Barr (1936) [7] ได้ทำการสร้างแผนภูมิภาพที่เป็นมาตรฐานของการแสดงออกทางศิลปะ ประวัติศาสตร์แบบแผนภูมิซึ่งได้รวบรวมผลงานเป็นระยะเวลา 45 ปี (ภาพที่ 1) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1890-1935 ซึ่งให้เห็นว่า (1) งานศิลปะสามารถแบ่งออกได้ทั้งหมดตามสไตล์และการศึกษาของรูปแบบ (2) ผลงานของศิลปินทั้ง 23 ท่าน ที่เป็นตัวแทนของศิลปินในยุคหนึ่ง ผ่านแผนภูมิภาพสามารถถูกรวบรวมและแสดงความสัมพันธ์ได้ (3) แผนภูมินี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการศึกษาการพัฒนาและประวัติศาสตร์ศิลปะสมัยใหม่ในบริบทที่ต่างกันออกไปได้

ภาพที่1 แผนภูมิแสดงการพัฒนาของศิลปะของ Alfred H. Barr (1936) [7]

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาในข้างต้น การศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างศิลปินแห่งชาติ ทั้ง 12 ท่าน จึงสามารถวิเคราะห์และอธิบายได้ดังนี้

3.1 ประวัติและผลงานของ 12 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)

ศิลปินแห่งชาติทั้ง 12 ท่านมีคุณลักษณะร่วมกันดังต่อไปนี้ คือ 1.ทุกท่านเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ 2.ผลงานที่มีชื่อเสียงเป็นผลงานด้านจิตรกรรม ทั้งหมด 3.ทุกท่านจบการศึกษาจากโรงเรียนศิลปะเพาะช่าง 4.ทุกท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้จากศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี

จากเหตุการณ์ข้างต้นจึงมีอาจจะละเลยที่จะต้องกล่าวถึงประวัติของโรงเรียนเพาะช่างโดยสังเขป ก่อนทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างศิลปิน ทั้ง 12 ท่านโรงเรียนเพาะช่างซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง (2554) หรือโรงเรียนเพาะช่างถูกสร้างขึ้นเมื่อวันพุธที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2456 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งขึ้น เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่ทำการทำนุบำรุงศิลปะการช่างของไทย ซึ่งตลอดระยะเวลา 100 ปีที่ผ่านมา [1] โรงเรียนเพาะช่างได้เป็นที่หล่อหลอมสร้างอาจารย์และศิษย์ที่เป็นศิลปิน รวมทั้ง ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) อันได้แก่

(1) อาจารย์เพื่อ หริพิทักษ์ เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ปี พ.ศ. 2528 เกิดเมื่อ ๒๒ เม.ย. ๒๔๕๓ ที่จังหวัดธนบุรี [2] เป็นศิลปินและจิตรกร ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ครูใหญ่ในวงการศิลปะ” ได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขาบริการสาธารณะ เมื่อ พ.ศ.- ๒๕๒๖

การศึกษา เข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาที่วัดสุทัศน์ ระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร- โรงเรียนวัดราชบพิธ และในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ และศึกษาต่อที่โรงเรียนศิลปะเพาะช่าง ทางด้านจิตรกรรม และศึกษาต่อที่โรงเรียนประณีตศิลปกรรม กรมศิลปากร ก่อนเข้าได้รับทุนไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยวิซคอนซิน ณ สันตินิเกตัน ประเทศอินเดียในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ทางด้านศิลปะ [2]

อนึ่งศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี ผู้เป็นอาจารย์ของอาจารย์เพื่อ ได้กล่าวถึงผลงานของศิษย์คนนี้ ว่าเป็นภาพเขียนที่จัดเข้าอยู่ในลัทธิ “อิมเพรสชันนิสม์” อันหมายถึงงานที่แสดงออกถึงความประทับใจของศิลปินที่ได้รับจากธรรมชาติ จากวัตถุ หรือสิ่งใดก็ตาม และถ่ายทอดโดยผ่านเส้น สี ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงสิ่งที่เราเห็นอย่างจริงใจและต่อสิ่งที่เรารู้สึกโดยปราศจากความคิดทางด้านพุทธิปัญญาเข้ามาแทรกแทรก (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 ผลงานของอาจารย์เพื่อ หริพิทักษ์ แนวทาง “อิมเพรสชันนิสม์” ชื่อภาพ ถนนฟอ์ฮอร์นาจี รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๑ เหรียญทอง ครั้งที่ 8 ปี 2500

(2) อาจารย์ประสงค์ ปัทมานุช ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๙ เป็นชาวตำบลคลองบางไส้โก่ บุคคโล ธนบุรี โดย ได้เข้าเรียนวิชาสามัญที่โรงเรียนวัดพิชัยญาติ ฝั่งธนบุรี และได้ศึกษาวิชาศิลปะขั้นต้นที่โรงเรียนเพาะช่างเป็นเวลา ๔ ปี จนจบการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ โดยได้ศึกษาศิลปะแบบไทยและแบบสากล และได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนประณีตศิลปกรรม โดยศึกษาในด้านจิตรกรรมเป็นเวลา ๔ ปี จนจบการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓

โดยที่ช่วงเวลานี้เองรัฐบาลภายใต้การนำของจอมพลแปลก พิบูลสงคราม ได้ทำการสนับสนุนและส่งเสริมให้คนในประเทศมีความรักความเป็นไทย ซึ่งทำให้อิทธิพลดังกล่าวส่งผลให้งานศิลปะเป็นงานแบบไทยตามนโยบายของรัฐ ไปด้วยดังเช่นที่ปรากฏผ่าน

ผลงานของ อาจารย์ประสงค์ (ภาพที่3) ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี เคยกล่าวไว้ว่าผลงานของอาจารย์ ประสงค์ ปัทมานุช ว่าเป็นศิลปะแนวทางใหม่และมีความเป็นตัวเอง ซึ่งในยุคนี้ยังไม่มีศิลปินไทยเขียนภาพเชิงสัญลักษณ์และภาพแบน อาจารย์ถือว่าเป็นผู้บุกเบิกผลงานในแนวนี้ ผลงานในแนวทางศิลปะสากลของอาจารย์ประสงค์นั้น ใช้สีสดใส แสดงเรื่องราวความเป็นไทย และภาพในศิลปะไทยมาเขียนใหม่ให้ทันสมัยโดยเฉพาะการใช้สีและน้ำหนัก ซึ่งเป็นผลงานเชิงสร้างสรรค์ [2] (ภาพที่3)

ภาพที่3 ผลงานของอาจารย์ประสงค์ ปัทมานุช แนวทาง “ศิลปะไทยร่วมสมัย ภาพแบน” ชื่อภาพ วัดพระแก้ว ราชวัลเกียรติ นิยมเหรียญทองจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ

(3) อาจารย์โหมต ว่องสวัสดิ์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ อาจารย์เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๓๔ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ที่จังหวัดหลังสวน (ปัจจุบันคืออำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร) ได้เข้าเรียนวิชาช่างเขียนและช่างปั้นที่โรงเรียนสมิทธาณู วัดราชบูรณะ (วัดเลียบ) และได้เข้าเรียนที่โรงเรียนเพาะช่าง จนจบในปี พ.ศ.2484 และต่อมาได้ย้ายไปรับราชการที่กรมศิลปากรทำให้ได้พบกับ **ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี** ซึ่งได้ให้คำแนะนำด้านการออกแบบและสร้างฉากแก่อาจารย์โหมต ด้วย จน พ.ศ. ๒๔๘๔ อาจารย์โหมต ได้ลาออกจากราชการเนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ แต่กรมศิลปากรได้เชิญท่านกลับไปรับราชการเป็นลูกจ้างอีกเป็นเวลาถึง ๒๔ ปี กระทั่งอายุ ๗๐ ปี จึงได้ลาออกจากราชการ

ในระหว่างที่อาจารย์โหมต รับราชการนั้นทางรัฐบาลได้สนับสนุนในเรื่องของรูฐชาติ โดยการนำของจอมพล แปลก พิบูลสงคราม ทำให้กระแสสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศ รวมทั้งงานศิลปะได้สร้างสรรค์งานแนวศิลปะไทยด้วยโดยประจักษ์ได้จากผลงานการเป็นผู้เขียนภาพฉากหลังประกอบการแสดงโรงละคร ของอาจารย์โหมตซึ่งยังคงยึดแนวทางศิลปะของศิลปะไทยเป็นหลัก (ภาพที่4)

ภาพที่4 ผลงานของอาจารย์โหมต ว่องสวัสดิ์ แนวทาง “ศิลปะไทย” ภาพจิตรกรรมฝาผนังในวิหารคต วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ปี พ.ศ. ๒๕๑๕

(4) อาจารย์เฉลิม นาศิริรักษ์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) พุทธศักราช ๒๕๓๐ เกิดเมื่อวันที่ 21 กันยายน พุทธศักราช 2460 ที่อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ได้รับการศึกษาจนจบระดับมัธยม ที่โรงเรียนในจังหวัดบ้านเกิด ด้วยความที่เป็นผู้ที่มีความสนใจในทางศิลปะเป็นพิเศษมาตั้งแต่เด็กๆ จึงตัดสินใจเดินทางเข้ากรุงเทพเพื่อเข้าเรียนวิชาศิลปะที่ โรงเรียนเพาะช่าง เมื่อปีพุทธศักราช 2477 ได้ศึกษาอยู่เป็นเวลา 4 ปี จนสำเร็จจึงได้เข้าศึกษาต่อวิชาครูประถมที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร อีก 1 ปี จากนั้นก็ได้ไปเข้ารับการอบรมวิชาทฤษฎีศิลปะกับศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ที่ มหาวิทยาลัยศิลปากร อีก 6 เดือน ก่อนที่จะเข้ารับราชการในตำแหน่งครูจัตวา สอนศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่างเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ ในระหว่างที่รับราชการ ท่านยังได้เคยมีโอกาสดำเนินงานด้านศิลปะที่ประเทศญี่ปุ่น

งานศิลปะของอาจารย์ เฉลิม นาศิริรักษ์ แนวสากลสมัยใหม่ และแนวประเพณีประยุกต์ ส่วนเทคนิคที่ใช้มีทั้งสีน้ำมัน สีน้ำ สีฝุ่น และสีพลาสติก ส่วนเนื้อหาและเรื่องราวที่เขียนนั้นมีหลากหลาย ตั้งแต่ภาพหุ่นนิ่ง ภาพทิวทัศน์ ภาพบุคคล และภาพเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย ผลงานของท่านสามารถถ่ายทอดชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชนบทได้เป็นอย่างดี ยังให้ความรู้สึกของความสดใสนอกสนาน มีรายละเอียดที่ซับซ้อนน่าสนใจไปทั่วทุกตารางนิ้วของผลงาน อันเกิดจากการรวมตัวกันของแนวความคิดสร้างสรรค์ องค์ประกอบทางศิลปะ[2](ภาพที่5)

ภาพที่5 ผลงานของอาจารย์ เฉลิม นาศิริรักษ์ แนวทาง “ศิลปะไทยร่วมสมัย” ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดผลงาน ศิลปกรรมซึ่งจัดโดยกระทรวงวัฒนธรรมแห่งชาติ สมัยที่ จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี

(5) อาจารย์สนิท ดิษฐพันธ์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) พุทธศักราช ๒๕๓๒ นายสนิท ดิษฐพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๖๕ ที่กรุงเทพมหานคร ท่านได้เข้าศึกษาศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่าง ในปี พ.ศ.2490 และได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนประณีตศิลปกรรม โดยศึกษาในด้านจิตรกรรมเป็นเวลา ๔ ปี จนจบการศึกษา โดยนักศึกษาที่มีชื่อเสียงรุ่นเดียวกับท่านอาจารย์สนิท ดิษฐพันธ์ คือ อาจารย์จำรัส เกียรติก้อง และอาจารย์พินิต สุวรรณบุญย์ เป็นต้น

งานศิลปะของอาจารย์สนิท ดิษฐพันธ์(ภาพที่6) เป็นแนวจิตรกรรมแบบประเพณีใหม่ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมแบบปัจจุบันที่นำเอารูปแบบและเรื่องราวตามประเพณีมาประยุกต์ใช้ในผลงาน ซึ่งก็นับว่าเป็นความพยายามที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่มีลักษณะท้องถิ่นขึ้นใหม่ ท่านมีแนวคิด ใกล้เคียงกับศิลปินร่วมสมัยกับท่านคือ ประสงค์ ปัทมานุช [2]

ภาพที่6 ผลงานของอาจารย์ สนิท ดิษฐพันธ์ แนวทาง “ศิลปะไทยร่วมสมัย” ชื่อภาพ แข่งเรือ จิตรกรรมสีฝุ่นบนผ้ารางวัลเกียรตินิยม เหรียญทองประเภทจิตรกรรม ครั้งที่1 พ.ศ. 2492

(6) อาจารย์ทวี นันทขว้าง ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช 2533 เกิดเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2468 ที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากนั้น จึงได้เข้าเรียนที่โรงเรียนประจำจังหวัดลำพูน จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาต่อที่กรุงเทพมหานครโดยเข้าศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง และจบการศึกษาในปี พ.ศ.2493 แล้วจึงเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ในยุคที่อาจารย์ทวี นันทขว้าง กำลังศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง นั้นนับเป็นปีแรกที่มหาวิทยาลัยศิลปากรเปิดรับนักศึกษาเข้าศึกษาในคณะจิตรกรรมและประติมากรรม หรือเป็นที่เปิดมหาวิทยาลัยศิลปากร และเปิดคณะจิตรกรรมและประติมากรรมเป็นคณะแรก โดยมีศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี เป็นคณบดีและผู้อำนวยการสอน และอาจารย์ทวี ได้ไปศึกษาต่อที่อิตาลี และได้รับทุนไปศึกษาวิชาจิตรกรรม ที่สถาบันวิจิตรศิลป์แห่งโรม (ACCADEMIA DI BELLE ARTI DI ROMA) ในปี พ.ศ. 2503 – 2504

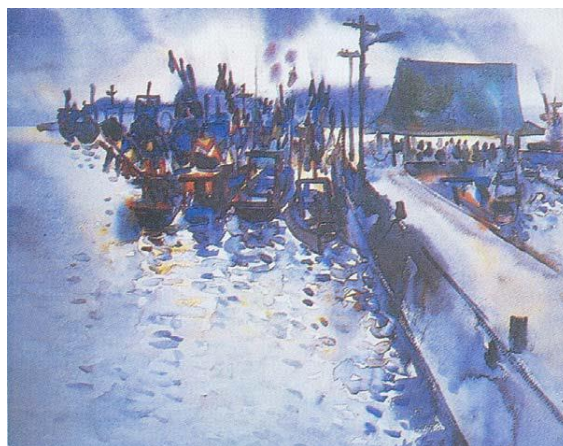
งานศิลปะของอาจารย์ ทวี นันทขว้าง เป็นงานศิลปะแนวทางใหม่เนื่องจากท่านเดินทางไปศึกษาต่อที่อิตาลีทำให้ได้รับอิทธิพล ซึ่งเป็นแนวแบบฟิวเจอร์ริสม์ และท่านได้ใส่ความเป็นตัวเองเข้าไป ผลงานของอาจารย์ ทวีเป็นการวาดจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว ภาพทิวทัศน์ และภาพดอกไม้ ผลงานของท่านเป็นแนวทางแบบสร้างสรรค์ที่ผสมผสานระหว่างงานแบบเหมือนจริงกับแบบเหนือจริง เป็นผลงานที่มีอะไรพิเศษในเรื่องความงามและความรู้สึก เป็ผลงานจากจินตนาการที่ผู้สร้างมีประสบการณ์สูง จึงสร้างสรรค์ได้อย่างอิสระและมีความประณีต [2] (ภาพที่7)

ภาพที่ 7 ผลงานของอาจารย์ทวี นันทขว้าง แนวทาง “พิวเจอร์นิสม์” ชื่อภาพ ดอกบัว ภาพสีน้ำมันวางวัลเกียรตินิยม เหรียญทอง ประเภทจิตรกรรม ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2499

(7) อาจารย์ สวัสดิ์ ตันติสุข ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช 2534 เกิดเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2468 ที่ตำบลบางแค อำเภอกาญจนบุรี กรุงเทพมหานคร ระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนวัดรางบัวและโรงเรียนวัดนวลนรดิศในเขตภาษีเจริญ ได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง เมื่อ พ.ศ. 2482 และสำเร็จการศึกษา ได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูประถมการช่าง (ป.ป.ช.) เมื่อ พ.ศ. 2485 และศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณาจารย์จนได้รับอนุปริญญาในปี 2488 ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ โดยได้รับทุนการศึกษาจากสภากาญจนบุรีแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออกเฉียงใต้ ให้ไปศึกษาวิชาจิตรกรรมเพิ่มเติมที่สถาบันวิจิตรศิลป์และกรุงโรมเป็นเวลา 4 ปี ภายใต้การการสอนของศาสตราจารย์ฟรังโก เยลติลินี จนสำเร็จการศึกษาระดับสูงสุดของสถาบันดังกล่าวในปี พ.ศ. 2503

ผลงานทางด้านศิลปะของอาจารย์ สวัสดิ์ ตันติสุข เนื่องจากอาจารย์ได้ไปศึกษาต่อที่อิตาลี จึงทำให้ได้รับอิทธิพลและแนวคิดในการสร้างสรรค์งานแนวทาบแบบ “อิมเพรสชันนิสม์” ทาบขอบวาดภาพธรรมชาติ และมีเทคนิคการลงสี และฝีแปรงที่เป็นเอกลักษณ์ [2] (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 ผลงานของอาจารย์สวัสดิ์ ตันติสุข แนวทาง “อิมเพรสชันนิสม์” ร่วมแสดงในงานศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2492

(8) อาจารย์ ประยูร อรุณานุกูล ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช 2535 เกิดเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2471 ที่คลองมอหวางค์ ตำบลบางเมือง อำเภอบางเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมแล้ว ได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง เมื่อ พ.ศ. 2486 รุ่นเดียวกับอังคาร กัลยาณพงศ์ ศิลปินแห่งชาติและได้เข้าศึกษาต่อที่คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นเวลา 3 ปี ได้รับอนุปริญญาศิลปบัณฑิตด้านจิตรกรรมและประติมากรรม พ.ศ. 2492 หลังจากนั้นได้ศึกษาเพิ่มเติมในด้านจิตรกรรมอีก 2 ปี ผลงานทางศิลปะของอาจารย์ ประยูร อรุณานุกูล เป็นแนวทาบแบบเรียลลิสม์อิม

เพรสชันนิสม์คิวบิสม์เซอร์ เรียลลิสม์ เป็นการบุกเบิกงานศิลปะในแบบไทย ซึ่งมีการผสมผสาน จิตรกรรมแบบโพสต์อิมเพรสชันนิสม์ของไทย และแบบคิวบิสม์ และเซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งส่งผลกับนักศิลปะไทยในยุคหลัง [2] (ภาพที่9)

ภาพที่9 ผลงานของอาจารย์ประยูร อรุณานุกุล แนวทาง “เรียลลิสม์อิมเพรสชันนิสม์คิวบิสม์เซอร์ เรียลลิสม์” ภาพชื่อ “จันทบุรี” ได้รับรางวัลเกียรติยศอันดับ 1 เหรียญทอง ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2498

(9)อาจารย์**กมล ทัศนัญชลี** ศิลปินแห่งชาติ ปี 2540 สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรมและสื่อผสม) เกิดเมื่อ 17 มกราคม 2487 จบการศึกษาจาก วิทยาลัยเพาะช่าง ในปี 2507 และ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ ในปี 2512 จากนั้นจึงไปต่อปริญญาโทด้านศิลปะในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี 2520

ผลงานศิลปะศาสตราจารย์ **กมล ทัศนัญชลี**ได้รับการยกย่องถือเป็นศิลปินดีเด่นในด้านจิตรกรรมและสื่อผสมร่วมสมัยของไทย ผลงานที่เป็นเอกลักษณ์ในแนวทางสากลที่มีพื้นฐานจากศิลปะแบบประเพณีไทยในอดีต (ภาพที่9) ศ.กมล ทัศนัญชลี ยังเป็นคนไทยและคนเอเชียเพียงคนเดียว ที่ผลงานศิลปะถูกบันทึกไว้ใน *Gardner's Art Through The Ages* หรือ หนังสือประวัติศาสตร์ศิลป์โลก ซึ่งเป็นหนังสือรวบรวมผลงานศิลปะทั่วโลก ทั้งก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน โดยทั่วโลกมีศิลปินได้รับการบันทึกเพียง 30,000 คน ส่วนใหญ่จะเป็นชาวยุโรปและอเมริกา [2]

ภาพที่10 ผลงานของอาจารย์กมล ทัศนัญชลี แนวทาง ศิลปะแบบประเพณีไทยผสม Abstract Art ชื่อภาพ หนึ่งใหญ่-อเมริกันอินเดีย ปี 1991 ผลงานศิลปะถูกบันทึกไว้ใน *Gardner's Art Through The Ages* หรือ หนังสือประวัติศาสตร์ศิลป์โลก

(10) อาจารย์ดำรง วงศ์อุปราช ศิลปินแห่งชาติ สาขา ทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช 2542 เกิดเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2479 ที่อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ท่านเข้าศึกษาที่วิทยาลัยเพาะช่างและ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขา จิตรกรรม จากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ต่อมาได้รับทุน British Council จากรัฐบาลอังกฤษ ให้ไปศึกษาต่อที่ Slade School, University College London และทุน J.D. Rockefeller 3rd Fund Fellowship เพื่อไปศึกษาต่อระดับปริญญาโททางศิลปะในมหาวิทยาลัย Pennsylvania ประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้เขายังเคยได้รับทุนวิจัยและดูงานจาก ประเทศฝรั่งเศส เยอรมันนี อิตาลี เดนมาร์ก ออสเตรเลีย ญี่ปุ่นจีน

ผลงานศิลปะของอาจารย์ดำรง วงศ์อุปราช เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยเทคนิคและรูปแบบต่างๆ มากมายหลายหลาก ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ Impressionism, Realism, Cubism และ Abstract จนในที่สุดก็สามารถค้นพบรูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่เป็นแบบฉบับของตนเอง เทคนิคการเขียนภาพจิตรกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของอาจารย์ คือการเขียนภาพด้วยหมึก สีฝุ่น และสีอะคริลิก บนผืนผ้าใบหรือกระดาษโดยเน้นเขียนเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ ภูเขา แม่น้ำ แต่ปราศจากคนเป็นต้น[2] (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 11 ผลงานของอาจารย์ดำรง วงศ์อุปราช แนวทางผสมผสานของ Impressionism, Realism, Cubism และ Abstract ผลงาน จากนิทรรศการศิลปะ ณ หอศิลป์ Talstrasse

(11) อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช 2542 เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๒ ที่จังหวัดเชียงราย ศึกษาในระดับมัธยมที่โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย ศึกษาในระดับครูประถมช่าง (ปปช.) จากโรงเรียนเพาะช่าง ศึกษาปริญญาตรีศิลปบัณฑิต (เกียรตินิยม) จากคณะจิตรกรรมประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ศึกษาปริญญาโท ทางด้านจิตรกรรมฝาผนัง อนุสาวรีย์ ผังเมือง และปริญญาเอก สาขาอภิปรัชญาและสุนทรียศาสตร์ ที่ราชวิทยาลัยศิลปแห่งชาติ อัมสเตอร์ดัมเนเธอร์แลนด์ ผลงานศิลปะของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยเทคนิคและรูปแบบต่างๆ มากมายหลายหลากซึ่งเป็นไปในรูปแบบของคล้ายคลึงกับอาจารย์ดำรง วงศ์อุปราช ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ Impressionism, Realism, Cubism และ Abstract แต่งานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี จะเน้นถ่ายทอดผ่านความเป็นไทย ศาสนาตามแนวคิดของอาจารย์ ภูมิจักรวาล ผ่านสัตว์ป่าหลากหลายชนิด เน้นการให้สีที่ไม่มากนักแต่เป็นคู่สีที่ตัดกัน และมีน้ำหนัก ฝีแปรงการลงสีที่เป็นเอกลักษณ์ [2] (ภาพที่ 12)

ภาพที่12 ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี แนวทางผสมผสานของ Impressionism, Realism, Cubism และ Abstract จาก นิทรรศการศิลปะ ณ หอศิลป์เจ้าฟ้า กรุงเทพฯ

(12) อาจารย์ประภิต บัวบุศย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช 2545 เกิดเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๕๔ ที่กรุงเทพมหานคร ประวัติการศึกษาท่านได้ศึกษาศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่าง และศึกษาต่อในระดับปริญญาและเทียบเท่าปริญญาโทบัณฑิต ที่ประเทศญี่ปุ่น ด้านจิตรกรรม ที่ Hon. Post Graduate Course of oil painting และ Hon. Post Graduate Course of Sculpture ที่สถาบันวิจิตรศิลป์แห่งโตเกียว

ผลงานด้านศิลปะท่านอาจารย์ **ประภิต บัวบุศย์** เป็นเพื่อร่วมรุ่นกับอาจารย์เพื่อ หริพิทักษ์ท่านทั้งคู่เป็นผู้บุกเบิกแนวทางศิลปะแบบแนวอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) ในประเทศไทย อาจารย์ประภิตได้ถ่ายทอดผลงาน อย่างงดงาม กลมกลืน สร้างความรู้สึกประทับใจ จากการใช้แสง สี แสงและเงาได้อย่างถูกต้องลงตัว ไม่ว่าจะเป็นการพริ้วไหวของแสง อากาศ น้ำต้นไม้ใบหญ้า ด้วยเทคนิควิธีการระบายสี และผสมสีตามแนวทางของอาจารย์ [2] (ภาพที่13)

ภาพที่13 ผลงานของอาจารย์ประภิต บัวบุศย์ แนวทางของ อิมเพรสชันนิสม์ จากนิทรรศการศิลปะ ณ หอศิลป์ พีระศรี

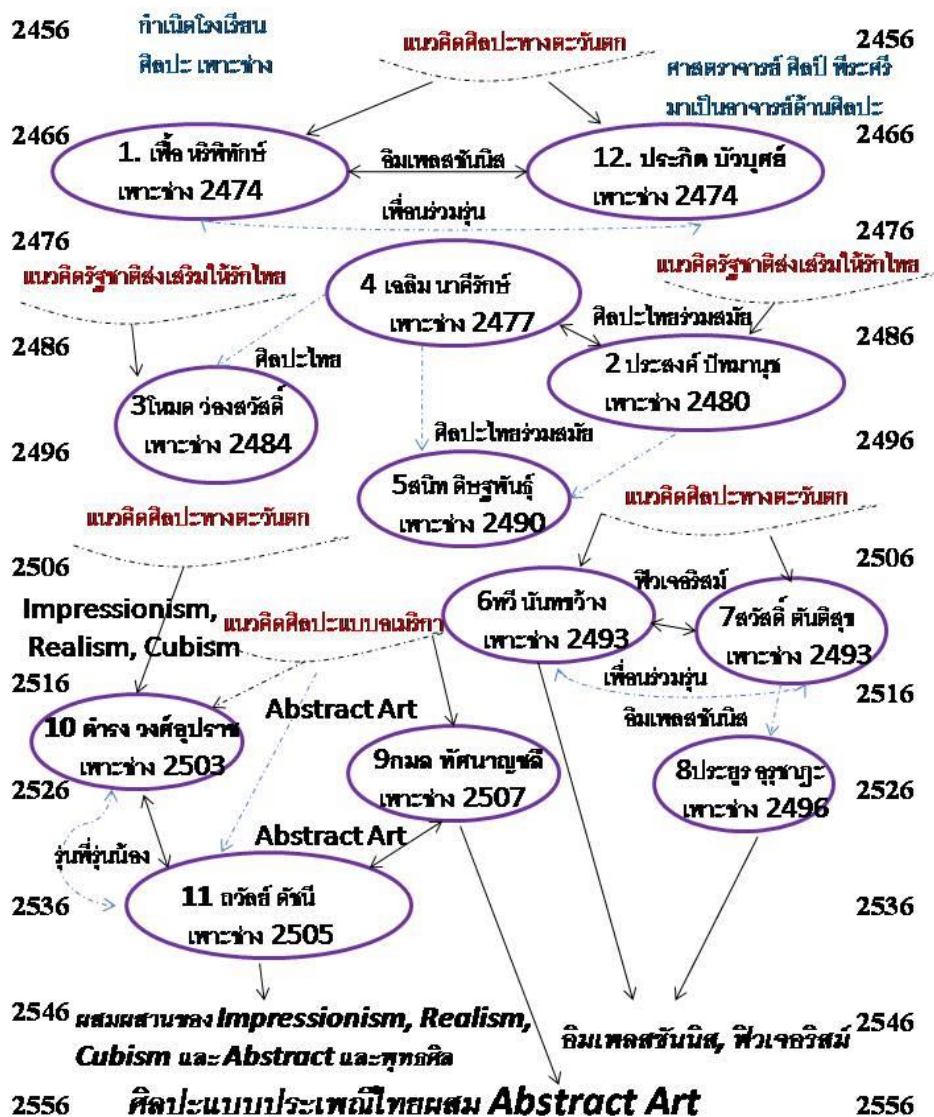
จากประวัติข้างต้นจะเห็นได้ว่าศิลปินแห่งชาติทั้ง 12 ท่าน มีแนวทางศิลปะที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันของผลงานของท่านเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากกันและกัน ผ่านการแสดงผลออกหลากหลายรูปแบบในช่วงระยะเวลา 100 ปี ซึ่งเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงว่าศิลปินแต่ละท่านใช้ความมานะพยายามในการสร้างสรรค์ผลงาน และคิดหาแนวทางให้คงความเป็นตัวตน แต่ในขณะเดียวกันก็มีได้ละทิ้งแนวความคิดอุดมคติและ อิทธิพลซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากอาจารย์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศ.ศิลป์ พีระศรี สำนักวิชา (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง) รวมทั้งจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนและ รุ่นพี่- รุ่นน้อง ร่วมสถาบัน ซึ่งความสัมพันธ์ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้สามารถแสดงออกมาในรูปของแผนภูมิภาพแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

3.2จัดทำแผนภูมิภาพแสดงความสัมพันธ์ของ 12 ศิลปิน

Alfred H. Barr [7] ได้กล่าวเอาไว้ว่าการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนั้น ไม่สามารถแยกออกจาก บริบทในมิติทางสังคม, การเมือง,เศรษฐกิจ,และวัฒนธรรม [7] ด้วยเหตุนี้การนำความคิดของ Barr ในการใช้แผนภูมิภาพแสดงความสัมพันธ์ของทั้ง

แนวความคิดและรูปแบบผลงานทางศิลปะในกลุ่มต่างๆ จึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างมิติต่างๆ ของบริบทไปด้วย เช่นกัน สำหรับการพัฒนาวงการศิลปะไทยนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลพวงมาจากทั้งอิทธิพลภายนอกและอิทธิพลภายใน ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของการเมือง กล่าวคือหากในระยะเวลาสมัยปี พ.ศ 2475-2490 จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมทางด้าน ชาติ ให้เรารักในความเป็นไทย ผ่านการสร้างวาทกรรมอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทั้งในและระหว่างประเทศในยุคสมัยนั้น [3] โดยที่อิทธิพลดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดการพัฒนาศิลปะไทยร่วมสมัยซึ่งถูกส่งเสริมและสนับสนุนอย่างแพร่หลาย ตามแนวทางหรือนโยบายของภาครัฐ

ในเวลาเดียวกันอิทธิพลด้านรูปแบบและแนวความคิดศิลปะจากชาติตะวันตกก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัจจัยภายใน การเปลี่ยนแปลงทางด้านงานศิลปะในประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้เกิดโดยที่หนึ่งในสาเหตุดังกล่าวก็คืออิทธิพลที่ศิลปินได้รับจากอาจารย์ชาวต่างชาติที่สอนอยู่ในประเทศ เช่น อาจารย์ศิลป์ หรือการเดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศ [4]

The Development of Thailand ART
ผ่านศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) 12 ท่าน

ภาพที่ 14 แสดงแผนภูมิแสดงการพัฒนาและความเชื่อมโยงของศิลปะไทยผ่านศิลปินแห่งชาติ 12 ท่าน

4) ทำการสรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่างานศิลปะของประเทศไทย 100 ปีที่ผ่านมามีการพัฒนาไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายใน ในการขับเคลื่อน โดยจุดเริ่มต้นของงานศิลปะที่พอสรุปได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เกิดจากงานศิลปะไทยภายในประเทศที่ได้จากการสืบสานวัฒนธรรมประเพณี ผ่านการสอนและถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ส่วนใหญ่จะแสดงออกเกี่ยวกับศาสนา พระมหากษัตริย์ และเรื่องราวของประเพณี ที่แสดงออกถึงความเป็นรัฐชาติ

ส่วนที่ 2 เกิดจากการนำความรู้ทางด้านศิลปะวิทยาการต่างมาจากตะวันตก เป็นการถูกถ่ายทอดความคิด อุดมคติที่มาจากผู้สอนชาวต่างชาติ หรือประเพณีของชาติตะวันตกแล้วนำมาพัฒนา ผสมผสานกับการสร้างความเป็นไทยบนพื้นฐานของ อุดมคติเดิมของศิลปะตะวันตก

อนึ่งการได้รับอิทธิพลจากภายนอกนั้นไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่แต่อย่างใดสำหรับสังคมสยามหรือไทยในเวลาต่อมา

โดยที่ตัวอย่างดังกล่าวอาจดูได้จากประวัติศาสตร์นับตั้งแต่ช่วงรัชการที่ 4 และรัชการที่ 5 เป็นต้นมาได้ติดต่อกับชาติตะวันตก ทั้ง อังกฤษ ฝรั่งเศส โปตุเกตุ ฯลฯ จึงทำให้ได้รับอิทธิพลทางความคิดในด้านต่างๆ มาจากชาติตะวันตกไม่ว่าจะเป็นด้าน สถาปัตยกรรม ศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ หรือศิลปะเองก็ตาม ซึ่งสามารถสังเกตได้จากพระราชวังต่างๆ ในสมัยนั้น เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังบ้านปืน เป็นต้น ศิลปะในยุคต่อมาก็ได้แนวคิดและอิทธิพลจากตะวันตกมาไม่น้อย โดยอาจารย์เพื่อ หริพิทักษ์ ศิลปินท่านแรกที่มีแนวความคิดและพยายามถ่ายทอดผลงานแบบตะวันตก โดยท่านได้รับอิทธิพลจากการไปศึกษาต่างประเทศและได้รับคำแนะนำจากศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี ซึ่งเป็นอาจารย์ชาวตะวันตกที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยศิลปินแห่งชาติทั้ง 12 ท่านได้รับคำแนะนำจากท่านเช่นกัน อาจารย์เพื่อถือว่าเป็นอาจารย์ใหญ่ทางด้านศิลปะโดยมีอาจารย์ประทีป บัญญัติเพื่อนร่วมรุ่นที่ทำงานที่มีแนวความคิดและอุดมคติคล้ายกัน คือแนว อิมเพรสชันนิสม์ซึ่งปัจจุบันอาจารย์ประทีป บัญญัติ ก็ยังคงวาดภาพในสายนี้

ครั้งเมื่อประเทศไทยได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องของรัฐชาติ ถึงขนาดที่ทำการเปลี่ยนชื่อประเทศจากสยาม มาเป็นชื่อของกลุ่มคนในชาติคือไทย รัฐไทยในขณะนั้นได้มีนโยบายในการส่งเสริมงานศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม จนทำให้งานของอาจารย์หลายท่านไม่ว่าจะเป็น เฉลิม นาคีรักษ์, ประสงค์ ปัทมานุช, โหมต ว่องสวัสดิ์, สนิท ดิษฐพันธ์ ได้รับอิทธิพล ซึ่งผลงานของอาจารย์ได้วาดรูปตามแนวทางของประเพณีไทยร่วมสมัย และในช่วงนี้ก็ถือว่างานศิลปะที่เป็นรูปแบบของไทยได้รับความนิยมน้อยลง

ต่อมาเมื่อการเมืองของประเทศไทยการสนับสนุนในเรื่องของรัฐชาติน้อยลง การศึกษาไทยเปิดกว้างขึ้น เกิดมหาวิทยาลัยทางด้านศิลปะเกิดขึ้น คือมหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์สอนศิลปะจากตะวันตกเริ่มมีบทบาทมากขึ้น และนักศึกษาด้านศิลปะของไทยเริ่มเดินทางไปเรียนต่างประเทศ เช่น อิตาลี ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น กลุ่มคนเหล่านี้เริ่มมีความคิดแบบใหม่โดยใช้แนวความคิดไม่ว่าจะเป็น พิวเจอรินส์ อิมเพรสชันนิสม์ เรียลลิสม์อิมเพรสชันนิสม์คิวบิสม์เซอร์ เรียลลิสม์ มาใช้ในการทำงาน เช่นอาจารย์ ทวี นันทขว้าง, สวัสดิ์ ต้นติสุข, ประยูร อรุณราช ซึ่งทำให้งานศิลปะยุคนี้เป็นงานที่มีสีสัน เกิดความรู้สึกแปลกใหม่ขึ้นในวงการศิลปะไทย

จากการที่นักศึกษาไทยได้เดินทางไปศึกษาที่ต่างประเทศนี้เองจึงนำมาซึ่งแนวความคิดแบบ พิวเจอรินส์ อิมเพรสชันนิสม์ เรียลลิสม์อิมเพรสชันนิสม์คิวบิสม์เซอร์ เรียลลิสม์ พร้อมกับการเกิดการพัฒนาด้านศิลปะให้เกิดความแปลกใหม่ และมีความแตกต่างก็ทำให้ศิลปินพยายามที่จะใส่ความเป็นตัวเอง ตัวตนของศิลปินลงไปในงาน โดยใช้หลักศาสนา ความจริง จินตนาการของศิลปินเองเพิ่มลงไปในงาน จนทำให้เกิดแนวความคิด Abstract Art, Impressionism, Realism, Cubism และใส่ความเป็นพุทธศิลป์เกิดขึ้นซึ่งในช่วงแรกก็เกิดการต่อต้านอย่างมากภายในประเทศไทยเนื่องจากถูกตีความว่าเป็นงานที่ดูหมิ่นศาสนา โดยอาจารย์ที่สร้างสรรค์ผลงานคือ กมล ทัศนาญชลี, ดำรง วงศ์อุปราช, ถวัลย์ ดัชนี

ในภาพรวมหลังสามารถกล่าวได้ว่า ศิลปินทั้ง 12 ท่าน มีผลงานจนทำให้ประเทศไทยได้เป็นที่รู้จักทางด้านศิลปะมากขึ้นผ่านผลงานต่างๆที่ได้นำเสนอไปในข้างต้น (ผู้วิจัยขอยกย่องให้ศิลปินทุกท่านทั้ง 12 ท่าน ครู อาจารย์ทางด้านศิลปะ) ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันและยืนยันว่าผลงานศิลปะ เป็นงานที่นอกจากถ่ายทอดความสวยงามแล้วยังคงถ่ายทอด เรื่องราวของประวัติศาสตร์ทางด้านต่าง ไม่ว่าจะเป็นการบอกเรื่องราวของการเมือง การปกครอง สังคมวิทยา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต อิทธิพลทางวัฒนธรรมและแนวความคิดอัน